

navadno le v zvezi z galico. Potem, ko smo galico za škropljenje trti že pripravili in tudi že apno dodali, raztopimo v škropilni tekočini še po 1 kg salojidina na 100 litrov škropilne zmesi. S to tekočino moramo seveda zlasti grozdje vselej dobro poškropiti. Na zarodu in na grozdju, dokler je še drobno, se tekočina še precej dobro prime, kadar pa se enkrat jagode prevlečejo z masno, voščeno plastjo, se jih tekočina le malo prime in to je tudi vzrok, da škropljenje s salojidinom vselej proti oidiju ne zadostuje.

Da dosežemo zanesljiv uspeh, moramo seči poleg salojidina še po drugih nadomestnih sredstvih. Tako sredstvo je sivo žveplo. To je pepelnato siv, močno dišeč prah, ki se dobiva pri izdelovanju plina in kateri vsebuje kakih 40% žvepla. Takoj po ovetju in pozneje še enkrat do dvakrat poprašimo s tem prahom v lepem vremenu vse grozdje, enako kakor smo to delali s čistim žveplom. Kasneje pa, kot koncem julija, ne smemo tega sredstva več rabiti, ker bi sicer prišlo lahko z grozdom v vino in bi no njem vino dobilo neprijeten duh.

Nadaljno sredstvo je kalijev hipermanganat. To je znana črnkasta sol, ki se topi v vodi v vijoličasto tekočino. S svojim naglo oksidacijskim delovanjem uničuje glivice. Njen učinek je torej močan, ampak kratek, zato se to sredstvo ne more rabiti kot prvi dve sredstvi v namen, da boleznijo prepreči, temveč le tedaj, kadar bolezen že nastane, da jo ozdravi. Kalijev hipermanganat se rabi na ta način, da se kakih 15 dek tega sredstva raztopi v 100 litrih vode, kateri se potem primeša še 2 kg na redek belež razmešanega, ugašenega apna. Kadar smo oboje skupaj zmešali, gremo škropiti. Škropimo pa po grozdju tako močno, da se vse jagode s to tekočino omoče. Kadar se tekočina na jagodah posuši, se naredi na jagodah škrlup, pod katerim plesnoba izgine. Kalijev hipermanganat učinkuje dobro, če ga le o pravem času rabimo. Ko zapazimo prvo sled plesnobe na grozdju, moramo z njim vse grozdje v vinogradu dobro poškropiti. Ako škropimo šele tedaj, ko se je bolezen razpasla in je grozdje že močno plesnivo, potem škropljenje nič ne pomaga, ker se tekočina močno plesnivih jagod sploh ne prime. Škropljenje v enem tednu še ponovimo.

Pri vsakem škropljenju trti z galico raztopimo za apnom v škropilni tekočini še po 1 kg salojidina. S to tekočino bomo ne samo listje, temveč tudi grozdje dobro poškropili. Kmalu potem, ko trta odveče, in pozneje še sredi julija, bomo vse grozdje ob lepem in solnčnem vremenu požveplali s sivim žveplom. Če se bo kljub temu še bolezen prikazala, bomo žveplanje takoj ponovili, ne pa kasneje kot do konca julija. Če se bo bolezen prikazala šele kasneje, bomo takoj vse grozdje dobro poškropili z raztopino 150 g kalijevega hipermanganata in pa 2 kg ugašenega apna na 100 litrov vode in bomo po preteku enega tedna to škropljenje še enkrat ponovili. Na ta način se tudi v letošnjem letu lahko ubranimo trtne plesnobe.

Vsa tu navedena sredstva bo imela c. kr. Kmetijska družba na Kranjskem v zalogi (pri nas na Štajerskem Zveza gospodarskih združenj v Gradcu in posamezne kmetijske podružnice in okrajni zastopi).

Oddaja žita.

Žitni oddelek mariborskega okrajnega glavarstva razpošilja te dni županom odlok, v katerem jih z ozirom na naredbo c. kr. urada za ljudsko prehrano poziva, da naj pridelovalci žita prostovoljno oddajo državi krušno žito, ki je bilo pridelovalcem prepuščeno za mesec julij.

Glavarstvo pravi, da je to potrebno radi tega, ker je dovoz tujega žita popolnoma izostal in se je bati pri prehrani ljudstva velikih težav. Oddano žito se bo plačevalo tako-le: pšenica 55, rž 55, ječmen 50, koruza 50 K za 100 kg. Glavarstvo naglašja, da je častna dolžnost občine, da to množino, katera je občini predpisana, skupaj spravi najpozneje do dne 31. maja 1918 in odda komisijonarju vojno-žitno-prometnega zavoda. Občani, ki nimajo več zrnja, lahko oddajo tudi moko. Glavarstvu je mnogo do tega, da se imenovane množine zrnja zberejo, če le mogoče, brez prisilne rekvizicije. Zato naj občinski predstojniki prepričajo kmetovalce o tej domoljubni dolžnosti, da prejkoprej prostovoljno oddajo zahtevane množine zrnja. Ako bi občina v določenem času ne spravila skupaj zahtevane množine zrnja, bi se moralo isto z vso strogostjo rekvirirati. Pri prisilni oddaji se bodo plačale tudi znatno nižje cene in sicer: za pšenico 32 K, za rž 32 K, za ječmen 25 K 60 v, za koruzo 30 K 40 v. Poleg tega se od teh cen še odštejejo stroški prisilne rekvizicije. Od županov in žetvenih komisij upa okrajno glavarstvo zanesljivo, da bodo s svojim vplivom dosegli pri občanih prostovoljno oddajo zahtevanega žita, ter jih tako obvarovali ostre prisilne rekvizicije. Županstvo mora o vspehu prostovoljne oddaje žita poročati glavarstvu 15. in 25. maja. Nato našteva uradni odlok posestnike, ki pridejo pri oddaji v poštev.

Nameravane prisilne rekvizicije torej v tem mesecu ne bo. Glavarstva upajo na prostovoljno oddajo. In kdor ne bo oddal prostovoljno tekom meseca maja, temu bodo začetkom junija s silo odvzeli one skromne množine žita, ki mu ga je še ostalo od dosedanjih rekvizicij. Za kazen mu bodo

odvzeto žito še plačali skoro po polovično nižji ceni. Država je res v sili glede prehrane. Na milijone ljudi je brez kruha. A tega ni zakrivil kmet, katerega se sedaj tako pritiska, ampak tisti krogi, ki so vzrok, da ni Avstrija dobila od plena v Italiji, v Rumuniji in v Ukrajini skoro nič, ampak vse drugi. Pravično bi bilo, da bi se tudi na Ogrskem tako postopalo — kakor se postopa z avstrijskim kmetom. Kdor ima za mesec julij še kaj zrnja, bo res moral oddati, ker bo sicer imel neljube opravke s prisilno rekvizicijo. Huda bo ta žrtev, a zahteva jo domovina. Slovenski naši kmetje bodo gotovo v pravem pomenu besede pokazali svojo domoljubno dolžnost. Vprašamo samo slavno vlado: Kako pa se bo kmetstvo ljudstvo preživelo meseca julija, če mu boste vse vzeli? Zakaj zdaj uradni odloki nič ne povedo, ali se bo oddano zrnje res pozneje vrnilo, kakor se je to prvotno uradno zatrjevalo?

Prostovoljno oddajo žita je uvedlo mariborsko okrajno glavarstvo na lastno roko. Kako se bo vršila oddaja v drugih okrajih, nam ni znano.

Na bojiščih

Na italijanskem bojišču se vršijo velike priprave za ofenzivo. Splošno se naglašja, da bo Avstrija igrala ulogo napadalca. Topovi že grmijo več dni na celi črti od tirolski gor notri do morja pri Benetkah. Precej živavno se giblje zadnji čas tudi naša mornarica. V južni Adriji je prejšnji teden drzno napadla del sovražnega brodogradila. Neka naša ladja pa je pri Jakinu (Ankona) izkrcala četo drznih avstrijskih mornarjev, kateri so uničili Lahom dokaj obrežnih naprav ter jim prizadjali velik strah.

Na francoskem bojišču Nemci ne prodirajo več. Ustavili so jih Francozi in Angleži, kateri sedaj na mnogih mestih napajo Nemce. Krvavi boji se vršijo že na 14 dni za goro Kemel in mesto Bail-leul (ob belgijski meji južno od mesta Ypern). Cela pokrajina na tem delu bojišča je na debelo posejana z mrličmi. Siro se strašni smrad gnilih človeških trupel. Švicarska poročila, ki so še skoro najbolj zanesljiva, naglašajo, da imajo Nemci mnogo večje izgube, kot Angleži in Francozi, kateri zelo štedijo z ljudmi. Kako bo v bodoče? Nemci nočejo odnehati, Angleži in Francozi tudi ne. Nemci se zanašajo na pomoč Avstrije in na svoje dosedanje zmage, Angleži in Francozi pa na Amerikance in na milijone svežega vojšta in na preteči glad v Nemčiji in Avstriji. Amerika bo baje poslala tekom tega leta dva milijona svežega vojšta na evropsko bojišče. V Ameriki so imeli zelo ugodno žitno letino, kakor že desetletja ne in tako upajo naši sovražniki, da bodo imeli dovolj živil tudi za več let trajajočo vojno. Angleški ministrski predsednik lord Zorž je te dni izjavil, da so angleško-francoski vojskovodje in vojski prepričani, da bo Nemčija premagana. Sovražni generali pravijo, da bo Nemec za zemljo, katero bi pridobil z ogromnimi žrtvami, plačal velike obresti in da še bo bridko obžaloval, da je prišel z ofenzivo. Angleži misli, da se Nemci že sedaj kesajo. — V Nemčiji pa tudi vlada veliko bojno navdušenje. Pristaši vsenemške struje, ki ima tudi pri nas v Avstriji navdušene pristaše v naših narodnih nasprotnikih, zahtevajo,

V Rusiji kljub sklenjenemu miru ni miru. Nemci so mir sicer podpisali, a kljub temu prodirajo na severu in na jugu veeno dalje na rusko ozemlje. Na Finskem so se že polastili celega južno-zahodnega dela dežele. Zadnje dni so vjeli Nemci 20.000 ruskih prekučuhov, ki ne trpijo nemškega gospodstva. V južni Rusiji pa so prišle nemške čete že na polotok Krim ob Crnem morju in so zasedle znamenito mesto Sebastopol.

V Ukrajini je prišlo do velikega preobrata. Kmetje in pristaši ruske stranke kadetov (odločnih nasprotnikov Nemcev) so prekučnili dosedanje ukrajinsko vlado in postavili svoje ministre. Proti Nemcem so se organizirale močne čete po celi deželi. Odkrili so celo zaroto, ki je imela nalogo pobiti vse nemške častnike. Ker je nemški poveljnik pl. Eichhorn izdal zelo stroge odredbe in je dal vreči v ječe mnogo odličnih Ukrajincev, se opaža po vsej Ukrajini uporno gibanje proti Nemcem. Oddaja žita je zvezana z največjimi težavami in z vztrajnim odporom. Kmetje so oboroženi celo s strojnimi. Na mnogih krajih raje polijejo cele vagone pšenice s petrolejem in jih sežgejo, kakor pa da bi pustili, da bi šla pšenica v Nemčijo. Avstriji so radi uljudnega postopanja pri ukrajinskem ljudstvu malo bolj priljubljeni, kot Nemci.

Turki so, kakor pravi turško pradno poročilo z dne 5. maja, dosegli v Palestini in sicer na vzhodnem bregu reke Jordan zmago nad Angleži. V petdnevni bitki se jim je posrečilo ujeti Angleže in jih vreči nekoliko nazaj. — V Mezopotamiji se Turki neprestano unikajo pred Angleži. — Na Kavkazu pa prodirajo Turki vedno dalje v rusko ozemlje.

Splošno se lahko reče, da je svetovni položaj sedaj zelo zmeden.

Na Bizeljsko!

Veliko zborovanje na Bizeljskem.

se vrši

v nedeljo, dne 12. maja,

popoldne ob 3. uri na Juvantičevem v Gornji Sušici. Govorijo poslanci dr. Korošec, dr. Benkovič in dr. Jankovič. Tudi Hrvatje se udeležijo tega zborovanja. Shod utegne postati sijajna manifestacija Sotelske doline za jugoslovansko deklaracijo.

Razne politične vesti.

Veleizdajalstvo očita „Stajerc“ Jugoslovanom. Ptujski šnopsar in baraba brizga iz svojih smrdečih ust v vsaki številki zoper Jugoslovane očitke veleizdajstva. Proti barabi seveda nočemo braniti našega ljudstva in njegovega domoljubja, katerega ne more očrniti še toliko laži in toliko barab. Ugotoviti pa moramo, da so na graškem Volkstagu kovali take načrte, ki so naravnost nasprotni avstrijskemu domoljubju, neodvisnosti Avstrije in njenemu gospodarskemu napredku.

Niti eden klic: Živel cesar Karel, ni bil slišati na graškem velenemškem zborovanju! Ali niso to veliki in zgledni avstrijski patrioti, ki za avstrijskega cesarja nimajo niti enega klica, za Hohencolernce pa vse polno? Takšni ste nemški nacionalci in nemškutarji. Kje so torej veleizdajalci, ptujski šnopsar in lažnjivci?

Minister dr. vitez Žolger odstopi, ker ne mara sodelovati v ministristvu, katero se je zapisalo samo Nemeem in hoče ugoditi držnim nemškim zahtevam. Cesar bo baje vzel Žolgerjev odstop na znanje. Svoj odstop sta javila tudi poljedelski minister (Čeh) grof Silva Tarouca in Poljak Tvardovski. Njunege odstopa pa cesar menda ne potrdi.

Državni zbor je odgoden do 18. junija. V junijskem zasedanju bo zbornica razpravljala o začasnem državnem proračunu in o podaljšanju poslanskih mandatov.

Vlada namerava dati Nemcem v Trstu višjo mornariško (navtično) šolo, da se bo na njej izvežbali Nemci za pomorske častnike. Na ta način hočejo Nemci izpodriniti Jugoslovane, ki so znani kot najboljši mornarji sveta. Svojih nepremišljenih korakov se bo vlada še gotovo kesala.

Na Ogrskem je cesar poveril sestavo novega ministristva zopet staremu Wekerlu. Pisal mu je lastnoročno pismo, v katerem pravi, da želi, da se upelje volilna pravica na širši podlagi. Če pa se to mirnim potom ne bi dalo doseči, se bo državni zbor razpusil in razpisale se bodo nove volitve.

V Nemčiji so prišli na politični vrhunec protivniki sporazumnega miru. Mnogi, ki so bili poprej zavzeti za mir, plavajo sedaj skupno z vsenemci v mislih: Nemčija mora zmagati nad celim svetom, potem se nam bo dobro godilo. Da ne bi prišli v Prusiji do besede ljudje, ki čutijo z ljudstvom, in ne hlapčijeje vsenemškim nakanam, so v pruski zbornici prejšnji teden strmoglavile vsenemške stranke in tem sorodne struje vladno predlogo o splošni, jednaki in tajni volilni pravici. Ljudstvo ne sme priti do besede. Vsenemški kričaci vedo, da jim je odklenkalo, če pridejo v postavodajne zbore ljudje, ki mislijo z možgani, a ne z vsenemškim napuhom in strastjo.

Tedenske novice.

Cesarica Zita slavi danes, četrtek dne 9. maja svoj rojstni dan. Po vsej državi so napovedane za ta dan slovesne službe božje. Domoljubni Avstrijci, posebno mi Jugoslovani, bomo ta dan iskreno molili k Bogu, da odvrne od Avstrije in cesarske hiše vse črne nakane njenih zunanjih in notranjih sovražnikov. — Cesarica Zita je rojena